

Til Cavlingkomiteen

Undertegnede indstiller hermed journalisterne Tea Krogh Sørensen og Morten Pihl, Morgenavisen Jyllands-Posten, til årets Cavlingpris for serien 'Det store sundhedssvigt'.

De to journalisters afsløringer har skandalens klassiske karakter, inklusive at de ansvarliges forsøg på at dække over sagen nærmest er værre end selve sagens indhold.

Bortset fra, at sådan er det alligevel ikke her.

Cover up-forsøgene har været mange og grove, men alligevel har det fra den allerførste artikel 2. februar 2019 (print 3. februar) stået klart, at selve svigtet i dette tilfælde alligevel er langt værre: Bevidste og planlagte forsyndelser mod pligten til at undersøge kvinder for kræft har med stor sandsynlighed betydet, at kræfttilfælde som kunne være helbredt, fik dødelig udgang for patienterne.

Sagen begyndte med en tilståelse, da Region Sjælland i december 2018 i en pressemeddelelse oplyste, at et antal kvinder i regionen havde fået mangelfulde undersøgelser for brystkræft, fordi de var visiteret forkert.

Nogle af dem ville blive indkaldt til en ny og fuldstændig undersøgelse.

Tea Krogh Sørensen og Morten Pihl undrede sig over oplysningerne, og tænkte, at hvis det var sket i Region Sjælland kunne det også være sket andre steder. Så de søgte aktindsigt – og fik ret: Også Region Midtjylland og Region Syddanmark har gennem flere år undladt at give kvinder med mulig brystkræft den omfattende undersøgelse, som de nationale retningslinjer forpligter sygehusene til at gennemføre.

I alle tre regioner var ønsket om/behovet for at spare ressourcer begrundelsen for kun at give kvinderne en mindre omfattende og mindre sikker undersøgelse.

Resultatet var i alle tre regioner, at patienter, som efter den mindre omfattende undersøgelse var 'frikendt' for mistanken om brystkræft, senere viste sig at være ramt af sygdommen alligevel.

Tea Krogh Sørensen og Morten Pihl opsøgte med stor ihærdighed de kvinder, som er sagens ofre, og formåede at få mange af dem til at fortælle om deres oplevelser, så alle kan forstå de kolossale konsekvenser, som disse bevidste undladelser fik et stort antal kvinder og deres familier.

Særligt Region Sjælland og Ringsted Sygehus har gjort en række forsøg på at dække over de bevidste forsømmelser, og har i flere tilfælde forsøgt at dække over, hvad der virkelig er foregået – herunder givet lodret forkerte oplysninger om, hvornår sygehuset rettede ind efter reglerne – det skete noget senere, end regionen og sygehuset påstod, og dermed er endnu flere patienter bragt i risiko for at udvikle brystkræft, end regionen og sygehuset forsøgte at give indtryk af.

Morten Pihl og Tea Krogh Sørensen har gang på gang afsløret også forsøgene på at dække over det, deres avis med god grund kalder 'Det store sundhedssvigt'. Både afdækningen af den oprindelige skandale, og afsløringerne af de efterfølgende forsøg på at dække over sandheden, er hver gang sket med en omfattende dokumentation, og journalisterne ihærdige arbejde har ført til en række konsekvenser:

En sygehusdirektør er fyret; Styrelsen for patientsikkerhed har politianmeldt Region Sjælland og ansatte, politiet har ransaget og sigtet regionen og foreløbig fire ledende medarbejdere efter blandt andet straffeloven; ansvaret for radiologisk afdeling, hvor det overlagte svigt skete, er flyttet fra Ringsted til Roskilde sygehus; alle tre regioner har genindkaldt kvinder til nye og fuldstændige undersøgelser; Patienterstatningen og Styrelsen for Patientklager er i færd med at undersøge et stort antal klager; retningslinjerne for diagnosticering af brystkræft er blevet ændret; den specialansvarlige overlæge på Ringsted sygehus er sat under skærpet tilsyn af Styrelsen for Patientsikkerhed, og Region Sjælland har midlertidigt indført et forbud mod at afvise henvisninger til kræftpakkeforløb.

Selv om Tea Krogh Sørensen og Morten Pihl ikke er færdige med at afdække og følge sagen, er vi ikke i tvivl om, at deres indsats og resultater ind til nu fortjener Cavlingprisen.

København, 4. november 2019

John Hansen
Journalist, Politiken

Lars Igum
Journalist, Politiken